

**Fischer Ernő festőművész kiállítása
Budaörs, Könyvtár Galéria 1996. június 5.**

**Lajta Gábor interjúja Fischer Ernővel
Filozófia és festői nyelv
Interjúrésztlet**

Lajta: Hogyan transzponálható filozófia a festői nyelvbe? Konkrétan az idő, amiről beszéltünk – megjelenhet-e és milyen módon jelenik meg? Mi annak a jele?

Fischer: Rá kell jönni mindenfajta művészettel foglalkozó egyénnek, alkotónak, művésznek, hogy az idő mélyebb megértése, filozófiai vonatkozásai megértése nélkül XX. századot megérteni, művészettel, kifejező formákkal, információkkal ellátni, a vonalat, a formát, a szint stb. „a teret” tulajdonképpen nem lehet. Aki a XX. században nem jutott el odáig, hogy nincs festészet filozófiai kultúra nélkül, nincs, nem lehet. Ez a század teljes egészében a maga egész kozmikus létre való apellálásával, a létmegismerésnek, mint fundamentális valóságnak, szinte vetületként jelentkezik a művészet vonatkozásában.

Lajta: A XX. századnak lassan vége lesz. Akik most indulnak, egy főiskolát frissen végzett festő más filozófiai festői környezetben kezdi a pályát, ezt a kort már úgy nevezik, hogy posztmodern. Ha Fischer Ernő most lenne fiatal festő, akkor milyen irányba tapogatózna, és máshogy és milyen irányban festene?

Fischer: Visszatérve az előbbiekhöz. Tudni kell, hogy van egy konvencionális fázis, megtanulunk rajzolni és festeni, stb. Ez után következik az, hogy beáll-e az a fajta igény, hogy egy olyan összetett valósággal próbálkozzam meg, amely már a totális létre, az én létezőmre és a totális létre utal. Ez annyit jelent, hogy a totális létnek bizonyos fizikai, filozófiai vonatkozásait követni kell. Ez pedig az, hogy a totális létről fizika ide, csillagászat oda, de az térről és időről is alig tudunk valamit. 20:31 Heideggernek ott van az emberi gondolkodás számára csodálatos kovászt jelentő, hogy behozta azt a fajta gondolkodási és látási módot, hogy a létezésben vannak számukra kitapinthatatlan valóságok pl. a semmi. Az a semmi, ami állandó visszahatásban van. Semmi, ami nem semmi, ható tényező. Ami visszahat a festő, a művész egész gondolkodási módjára. Lényeg az, hogy ontológiát kell csinálni, a létezés gyökerét kell akár csöppnyit is a lelkünkkel érinteni, mert csodálatos módon, ha ránézek egy festményre, rögtön érzem, hogy ez mélyről, belülről táplálkozik. Ez a belül már nagyon is sokrétűen érintkezik ezzel az ún. fundamentális léttel.

Leírta és a videót szerkesztette: Szigyártó Gyöngyi

Budapest, 2020. május

Fischer Ernő Alapítvány

Közösségi adószáma: HU1811260

Telefon: +36 1 329 2522 Honlap: www.fischererno.hu

Levelezési címe: 1136 Budapest, Raoul Wallenberg u. 2.

E-mail cím: szigyartogyongyi@t-email.hu